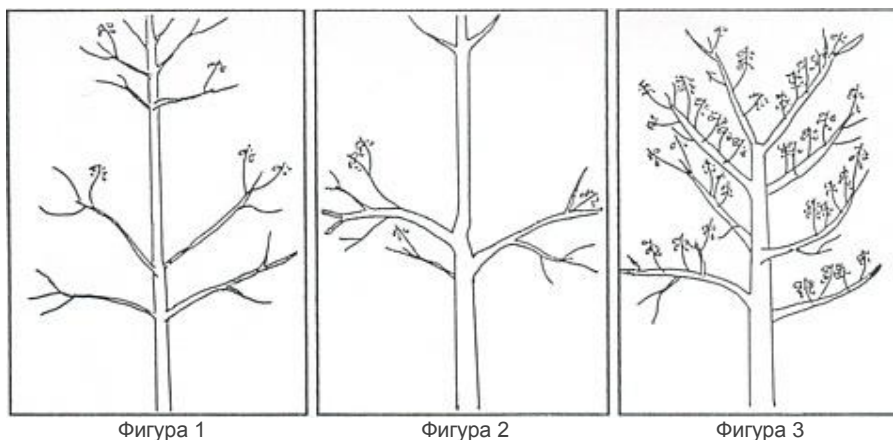

КАСТРЕНЕ НА ПАУЛОВНИЯ

Пауловнията понася добре кастренето поради наличието на много спящи пъпки дори върху сравнително възрастна дървесина, които могат да се активират и развият, когато е необходимо. При използването на дървото за декоративни цели този факт позволява оформянето им като високи и величествени дървета или като малки храстоподобни. Премахването на върховете на клонките или върха на стеблото предизвиква растеж от по-ниско разположените пъпки по тях и способства формирането на плътно компактно дърво. Многостволовите храстовидни дървета могат да бъдат постоянно кастрени за фураж през сезона на растеж.

КАСТРЕНЕ НА ПАУЛОВНИЯ ОТГЛЕЖДНА ЗА ДОБИВ НА ДЪРВЕСИНА

Целта на тази дейност е да се увеличи стойността на дървесината чрез получаване на много по-чиста дървесина (без чепове) или ако такива остават те да бъдат малки и компактни.

Фигура 1

Фигура 2

Фигура 3

ЕСТЕСТВЕНО ФОРМИРАНЕ НА СТЕБЛОТО

Различните видове пауловния варират по отношение на нарастване на стеблото и могат да бъдат разделени в три категории:

1) ПОСТОЯННО НАРАСТВАНЕ: P. FORTUNEI, P. TAIWANIANA

През зимата пъпките на върха на стеблото от първо до поне трето междувъзлие умират. През пролетта двойка латерални пъпки се развиват от връхната част на растението. От тях едната е по-силна и се развива вертикално нагоре за да формира продължение на стеблото, докато другата (по-слабата) се развива хоризонтално или с лек наклон. В топъл климат, *P. fortunei* понякога не губи върха си през зимата и тогава стеблото се развива от връхната пъпка. В резултат се получава перфектно право стебло. [Фигура 1]

2) ПРЕКЪСНАТО НАРАСТВАНЕ: P. ELONGATA, P. FARGESII, P. AUSTRALIS

През зимата, пъпките от върха на стеблото между първо и трето междувъзлие умират. През първите две, три години след първоначалното нарастване на стеблото, дървото основно развива латерални клони. От третата до четвъртата година удължаването на стеблото на фиданката се получава чрез ново стебло от пъпка в основата на латерален клон. Понякога няколко вертикални нови стебла се формират в близост до основата на страничния клон. В подобни случаи се оставя силния в близост до основното стебло, от който той да продължи а останалите се премахват. [Фигура 2]

3) НЕЗАДОВОЛИТЕЛНО ЕСТЕСТВЕНО НАРАСТВАНЕ: P. TOMENTOSA, P. KAWAKAMII

Отново, през зимата пъпките на върха на стеблото от първо най-малко до трето междувъзлие умират. След една или две години на добър растеж на стеблото тези видове започват да нарастват предимно чрез латерални клони, което продължава през третия и четвъртия сезон. Дори да се формират пъпки за възстановяване на растежа на основното стебло в повечето случаи те са лошо разположени и не нарастват значително. Кастренето е много важно за да се оформи добро стебло. [Фигура 3]

Важно е да се отбележи, че горепосочените пояснения касаят основни напътствия относно стеблата на естествените видове и не е задължително да са точно повторени при техни клонове или хибриди.

ИНДУЦИРАНЕ НА ЛАТЕРАЛЕН (СТРАНИЧЕН) КЛОН

В началото на втория сезон на стеблото, няколко седмици след подновяването на растежа е необходимо да се извърши проверка на всяко дърво, дали от върха започва правилно израстване във височина на ново стебло. Често е необходимо да се предизвика растежа на странични клонове. Когато горните странични клонове достигнат 10-20 см дължина, най-силния и право израстващ от тях се избира да продължи стеблото. Летораста срещу него и следващите няколко двойки под него се премахват за да се ограничи конкуренцията. понякога най-добрият летораст не се развива от страничните пъпки на най-горния зимувал възел. В този случай се премахват и всички нови леторасли над него. Частта от върха на стеблото, която е загинала през зимата постепенно отмира и е най-добре да се остави за отрязване няколко месеца по-късно, когато новото стебло е здраво за да не се нарани.

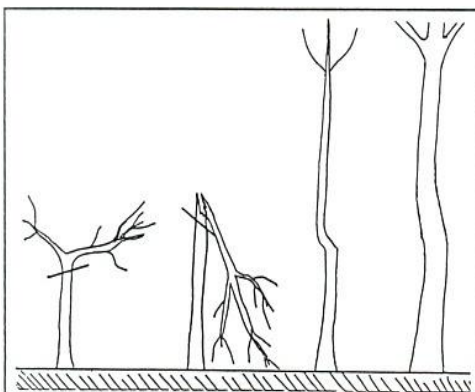
ГОРНО КАСТРЕНЕ

От втората година в следствие на растежа на стеблото нежеланите клонове по основното стебло е необходимо постепенно да се премахват с нарастващо във височина кастрене като се следи винаги една трета от височината на дървото да бъде покрито с клонове с листа. Прекомерното кастрене може да изложи ствола на слънчево изгаряне и ще потисне нормалното формиране на корона а оттам и стабилизирането му към терена и бавен ръст в диаметър на стеблото.

КОРЕКЦИЯ НА ПРЕКЪРШЕН ИЛИ УВРЕДЕН СТВОЛ

В повечето случаи на прекършен или увреден ствол най-подходящо би било просто дървото да се отреже приземно и да се остави то да регенерира нормално ново стебло.

Но ако ствола не е много нарушен или пък е близо до момента за отсичане за дървесина, следващите методи са подходящи за прилагане. Ако ствола е разцепен, силно разклонен или скършен през зимата цялата корона се премахва с отрез под ъгъл точно над най-близкото междувъзлие. Фигура 4.

Фигура 4. Премахване на увредената корона и формиране на ново стебло

НЕ КАСТРЕТЕ ПРЕКОМЕРНО!

(Правилото - една трета от височината на дървото да не се кастри)

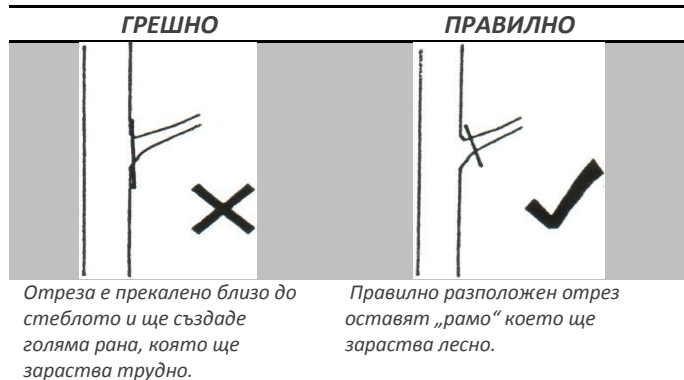
Младото растение успява да се покрие с достатъчна листна маса без много клонове благодарение на високоефективно фотосинтезиращи и много големи листа. Когато обаче ствола е във втората година от развитието си листата стават по-малки и покритите с листа латерални клонове стават особено важни за улавянето на достатъчно слънчева светлина и за стабилизиране на стеблото. Ако е необходимо допълнително кастрене през следващите години за достигане на подходяща височина на стъблото без чепове го правете постепенно като се уверите, че оставяте поне една трета от височината на дървото покрити с клонове и листа. Обикновено премахването на най-ниските клонове не е особено трудна задача и се извършва от късното лято до ранната зима при достигането им на 2-3см диаметър. Това предотвратява формиране на големи чепове по дървесината.

КАСТРЕНЕ НА КОРОНАТА

Кастренето на короната включва разреждане на ненужните латерални клонове и нежеланите вертикално растящи издънки. Този процес намалява конкуренцията при формиране на стеблото и подобрява проникването на светлина и веществата до останалите клонове. След или по време на всяко израстване на стеблото, се формира нова корона по-високо от предишната като най-ниските клонове се премахват обикновено, когато са на две или тригодишна възраст. Важно е да бъдат оставяне достатъчно клонове за да се осигури листна маса за фотосинтеза.

След като веднъж се достигне целевата височина на чисто стебло, кастренето на короната става ненужно и ако се продължи то няма да е от полза за продуктивността на дървото. Единствено може да се кастри ако има необходимост от фураж за животни или да се постигне по-добра осветеност на културите под дърветата ако такива са засадени.

МЯСТО НА ОТРЕЗА ПРИ КАСТРЕНЕ Илюстрацията показва правилното отрязване, когато се премахва клон. Ако се отреже прекалено близко до стеблото ще се забави заздравяването след отреза и ще се създаде по-голям отвор (дефект) в дървесината.

НЕОБХОДИМИ ИНСТРУМЕНТИ Средствата за кастрене трябва да са добре поддържани за да гарантират чисти отрез. Инструментите са от малки ножици до тежки триони в зависимост от приложението. За височинно кастрене се препоръчва трион (ножица) за кастрене разположен на удължител отколкото ножици с дълги дръжки поради по-лесната и прецизна работа, чист отрез и правилно позициониране. Пауловнията не е трудна за рязане и е необходимо минимално усилие. В зависимост от височината на кастреното стебло и ръста на оператора до определена височина то се извършва без двойна стълба или вишка единствено с удължител на триона. Ако искате да режете по-високо е необходимо използването на специализиран уред.

За повече информация, въпроси, предложения и проблеми моля потърсете ни на:

БИО ТРИИ ООД

1220 София

Илиенско шосе No 8

tel: +35928109203

fax: +35928109204

www.biotree.bg office@biotree.bg

ДО КАКВА ВИСОЧИНА ДА КАСТРИМ!

Най-общо казано най-ценната дървесина е с дължина 2.40 m или повече. Това означава, че е необходимо постигането на МИНИМУМ 2.50 метров ствол. Това се постига много лесно при Пауловния дори с минимално кастрене. Ако успеете да получите по-дълги трупи ще осигурите възможността за по-дълги греди и дъски, което в зависимост от целта е предимство или не е. Ако ствола е по-дълъг от необходимия краен продукт той винаги може да бъде нарязан, но е добре предварително да се знае какви дължини изисква клиента, така че стволите да се отглеждат до идентични дължини. Най-общо 5 метров ствол е разумна дължина даваща възможност да се формира материал с две дължини от по 2.40 m или една от 4.80 m. Много често се допуска грешката, като се смята, че колкото по-високо се кастри едно дърво толкова повече дървесина ще се получи. Това е вярно за по-продължително отглеждане на дървото, но излагането на директна слънчева светлина на стеблото ги уврежда, ветровете също могат да нанесат щети и самото растение ще се нуждае от повече време да натрупа дървесина до обем подходящ за отсичане. Пауловнията се нуждае да развие голяма корона с листна маса преди за започне стеблото да нараства. По-добре е да имате плантация от ниски дебели дървета отколкото поле

Този документ е изготвен само като напътствие. Данните за неговото съставяне включват различни източници и експерименти в съответствие с конкретни условия (климат, почви) на провеждането им, които са извън контрола на авторите. Авторите не могат да гарантират в точността на последствията в следствие на горепосоченото.

